



Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-505/14

**Klausner Holz Niedersachsen GmbH
proti
Land Nordrhein-Westfalen**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Landgericht Münster)

„Predhodno odločanje — Člena 107 PDEU in 108 PDEU — Državne pomoči — Pomoč, dodeljena ob kršitvi člena 108(3) PDEU — Odločba sodišča države članice, s katero je ugotovljena veljavnost pogodbe o dodelitvi te pomoči — Pravnomočnost — Skladna razlaga — Načelo učinkovitosti“

Povzetek – Sodba Sodišča (drugi senat) z dne 11. novembra 2015

1. *Pomoči, ki jih dodelijo države — Pristojnosti Komisije oziroma nacionalnih sodišč — Vloga nacionalnih sodišč — Varstvo pravic pravnih subjektov v primeru izvajanja načrta pomoči pred odločbo Komisije — Obveznost nacionalnih sodišč, da v skladu z nacionalnih pravom izpeljejo vse posledice morebitne kršitve pava Unije — Možnost odložitve izvajanja zadevnega ukrepa, odreditve vračila že izplačanih zneskov ali odreditve začasnih ukrepov — Sprejetje začasnih ukrepov*

(člen 4(3) PEU; člen 108(2) in (3) PDEU)

2. *Pomoči, ki jih dodelijo države — Pomoč, odobrena v nasprotju s postopkovnimi pravili iz člena 108(3) PDEU — Pravilo nacionalnega prava o določitvi načela pravnomočnosti, ki nacionalnemu sodišču preprečuje, da bi izpeljalo vse posledice kršitve člena 108(3) PDEU — Obveznosti in pristojnosti nacionalnega sodišča — Razlaga nacionalne ureditve v skladu s pravom Unije — Obseg*

(člen 4(3) PEU; člen 108(2) in (3) PDEU)

3. *Države članice — Obveznosti — Pravnomočnost — Načeli enakovrednosti in učinkovitosti — Nacionalno sodišče, ki ne more izpeljati posledic kršitve prava Unije zaradi pravnomočne sodne odločbe, izdane v sporu z drugačnim predmetom — Neskladnost z načelom učinkovitosti*

(člen 4(3) PEU; člen 108(2) in (3) PDEU)

1. Glej besedilo odločbe.

(Glej točke od 18 do 26.)

2. Načelo skladne razlage zahteva, da nacionalna sodišča ob upoštevanju celotnega nacionalnega prava in ob uporabi načinov razlage, ki jih priznava nacionalno pravo, naredijo vse, kar je v njihovi pristojnosti, da zagotovijo polni učinek prava Unije in dosežejo rešitev v skladu z njegovim ciljem.

Če nacionalno sodišče ugotovi, da pogodbe, sklenjene med subjektom javnega prava in zasebnim podjetjem, vsebujejo državno pomoč v smislu člena 107 PDEU, ki se je začela izvajati v nasprotju s členom 108(3), tretji stavek, PDEU, vendar to sodišče meni, da ne more izpolniti svoje obveznosti izpeljave vseh posledic te kršitve zaradi pravnomočnosti nacionalne sodne odločbe, s katero je bila ugotovljena veljavnost teh pogodb, ne da bi bilo preučeno, ali gre za državne pomoči, mora preučiti možnost odreditve ukrepa, kot je začasna prekinitev zadevnih pogodb do sprejetja odločitve Komisije o koncu postopka, kar bi lahko temu sodišču omogočilo spoštovanje njegovih obveznosti na podlagi člena 108(3), tretji stavek, PDEU, ne da bi se izreklo o veljavnosti zadevnih pogodb.

Poleg tega je lahko sodba pravnomočna le, če je bilo odločeno o zahtevku iz tožbe ali nasprotne tožbe. Zato mora predložitveno sodišče preveriti, ali taka omejitev, izrecno navedena v njegovem nacionalnem pravu, dopušča njegovo razlago tako, da če je zatrjevana kršitev člena 108(3), tretji stavek, PDEU, se pravnomočnost razširja le na pravne zahtevke, o katerih je sodišče odločalo, in torej ni ovira za to, da se sodišče v okviru poznejšega spora izreče o pravnih točkah, glede katerih se v tej končni odločbi ni izreklo. Posledicačasne prekinitve zadevnih pogodb ali take razlage nacionalnega prava, ki prispeva k izvajanju prava Unije, namreč ne bi bila vprašljivost pravnomočnosti.

(Glej točke 27 in od 34 do 37.)

3. Kadar na tem področju ni ureditve Unije, so pravila za izvajanje načela pravnomočnosti določena v nacionalnem pravnem redu držav članic na podlagi načela postopkovne avtonomije držav članic. Vendar pa ta pravila ne smejo biti niti manj ugodna od tistih, ki urejajo podobne nacionalne položaje (načelo enakovrednosti), niti ne smejo biti urejena tako, da bi dejansko onemogočila ali pretirano otežila izvrševanje pravic, ki jih podeljuje pravni red Unije (načelo učinkovitosti).

Kar zadeva zlasti načelo učinkovitosti je treba, če je lahko posledica razlage nacionalnega prava to, da se odločbi nacionalnega sodišča pripišejo učinki, zaradi katerih ne bi bilo mogoče uporabiti prava Unije, saj bi bilo nacionalnim sodiščem onemogočena obveznost zagotoviti spoštovanje člena 108(3), tretji stavek, PDEU in iz tega bi sledilo, da bi lahko nacionalni organi in upravičenci do državne pomoči obšli prepoved, določeno v tej določbi, tako da bi brez sklicevanja na pravo Unije na področju državnih pomoči pridobili ugotovitveno sodbo, katere učinek bi jim nazadnje omogočal, da še naprej več let izvajajo zadevno pomoč, ugotoviti, da je treba nacionalno pravilo, ki nacionalnemu sodišču zaradi nacionalne pravnomočne sodne odločbe, ki je izdana v sporu, ki nima enakega predmeta in se ne nanaša na to, da gre pri zadevnih ukrepih za državne pomoči, preprečuje, da bi izpeljalo vse posledice kršitve člena 108(3), tretji stavek, PDEU, šteti za neskladno z načelom učinkovitosti. Ovire take razsežnosti za učinkovito izvajanje prava Unije in med drugim pravil na področju državnih pomoči ni mogoče razumno upravičiti z načelom pravne varnosti.

Pravo Unije tako v takih okoliščinah nasprotuje temu, da uporaba pravila nacionalnega prava o določitvi načela pravnomočnosti nacionalnemu sodišču, ki je ugotovilo, da pogodbi, ki sta bili sklenjeni med javnim organom in zasebnim podjetjem in sta predmet spora, o katerem odloča, pomenita državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, ki se izvaja ob kršitvi člena 108(3), tretji stavek, PDEU, zaradi nacionalne sodne odločbe, ki je postala pravnomočna in v kateri je bilo brez preučitve vprašanja, ali sta ti pogodbi državna pomoč, ugotovljeno, da še vedno veljata, preprečuje, da bi izpeljalo vse posledice te kršitve.

(Glej točke 40 in od 42 do 46 ter izrek.)